

Forslag til endringer i opplæringsloven for KRL-faget

Høringsuttalelse fra Religionslærerforeningen i Norge

Styret i Religionslærerforeningen har behandlet forslaget på møte 21.01.08.

Regjeringen har her gått inn for å endre rammeverket for KRL-faget slik at det blir i samsvar med foreldreretten i menneskerettighetene, jamfør dommen i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) av 29. juni 2007.

I all hovedsak synes vi at Regjeringen har valgt en god løsning i denne saken. Vi støtter navneendringen til *religion, livssyn og etikk*, og vi hilser også velkommen forslaget om å fjerne "prosentkravet" (Stortingets vedtak om at 55 prosent av undervisningstiden skal brukes til kristendom og bibelkunnskap). Begge deler er etter vårt syn viktige tiltak for at de som tilhører andre religioner og livssyn enn kristendommen, skal oppleve at de blir tatt på alvor, og dermed få et likeverdig eierskap til faget. Det finnes flere gode grunner til å bruke relativt mer undervisningstid på Bibelen og de kristne tradisjonene enn på andre tradisjoner, slik også dommen i EMD slår fast (paragraf 89). Men det kan man gjøre uten at rammeverket for faget gir inntrykk av at kristendommen både har "forrang" og skal dominere hele undervisningsforløpet. De foreslåtte endringene kan altså bidra til å skape ro rundt faget.

I dommen fra Strasbourg blir det lagt til grunn at "information or knowledge included in the Curriculum for the KRL subject be conveyed in an objective, critical and pluralistic manner." (Paragraf 85) Denne formuleringen er lagt inn i forslaget til ny lovtekst:

"Den som skal undervise i *religion, livssyn og etikk*, skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn på ein objektiv, kritisk og pluralistisk måte ut frå deira eigenart."

Vi forstår at dette er en lovformulering som skal sikre faget juridisk legitimitet, men etter vår mening er den på flere måter uklar både for dem som skal undervise i faget, og for foreldre og elever.

Vårt forslag til endring:

Dei som underviser i *religion, livssyn og etikk*, skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn ut frå deira eigenart og på ein sakleg og kritisk måte. Presentasjonen skal gi ei

forståing av mangfaldet innanfor dei enkelte tradisjonane og ei forståing av forholdet mellom dei ulike tradisjonane. Dei same pedagogiske prinsippa osv.

Begrunnelse:

- 1 Innenfor humanistiske fag er det ikke lenger vanlig å bruke begrepet "objektiv" slik det er gjort i dette forslaget. Blant humanistiske forskere er det enighet om at det ikke finnes noen privilegert, verdifri posisjon som gjør det mulig å felle objektive dommer i slike fag. Dette gjelder ikke minst spørsmål som angår religioner og livssyn, og en lovtekst bør ta hensyn til det. Vi mener at begrepene "sakleg og kritisk" ivaretar det som står på spill her, og som også er intensjonen i dommen i EMD: at undervisningen ikke på noen måte må være forkynnende eller indoktrinerende.
- 2 Slik uttrykket "ut frå deira eigenart" står i forslaget, blir det problematisk fordi formuleringen rent språklig står til utsagnet rett før ("på ein objektiv, kritisk og pluralistisk måte"). Det sier seg selv at ingen religioner og livssyn har en egenart som er objektiv og pluralistisk, og vi går ut fra at det ikke er ment slik. Bortsett fra denne språklige innvendingen støtter vi også her det vi forstår som intensjonen i lovforslaget.
- 3 Begrepet pluralistisk er i lovforslaget brukt på en uklar måte som kan gi grunnlag for ulike tolkninger. Hva betyr det egentlig å presentere en religion på en pluralistisk måte? I den alternative ordlyden får vi fram to tolkninger som begge er viktige for faget.

Med hilsen

Styret i Religionslærerforeningen

v. Gunnar Holth, leder